

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АВАРИЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт
(назва навчальної дисципліни)

Професійна вибіркова
(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою
«Цивільний захист»
(назва освітньої програми)

підготовки **«бакалавра»**
(найменування освітнього ступеня)

у галузі знань **26 «Цивільна безпека»**
(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю **263 «Цивільна безпека»**
(код та найменування спеціальності)

Рекомендовано кафедрою організації та
технічного забезпечення аварійно-
рятувальних робіт на 2021- 2022 н.р.
(назва кафедри)

Протокол від «25» 08 2021 року №1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт»
(назва навчальної дисципліни)

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт» сприяють розвитку наступного використання здобувачами вищої освіти у подальшій професійній діяльності загальних методик та технологій проведення аварійно-рятувальних робіт, оцінки хімічної, радіаційної та вибухонебезпеки об'єктів, а також методики прогнозування обстановки на цих об'єктах і організації ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій для їх наступного використання для визначення порядку і послідовності дій оперативно-рятувальних підрозділів, швидкого зосередження і вірного використання сил та засобів, усуненням причин та умов, що сприяють виникненню та поширенню надзвичайної ситуації, перешкоджають її своєчасній ліквідації та рятуванню людей, для визначення безпечних місць можливого проведення розтину та розбирання конструкцій, для забезпечення захисту персоналу об'єкту та особового складу під час ліквідації надзвичайної ситуації.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри та НПРЧ НУЦЗ України, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про викладача

Загальна інформація	Качур Тарас Валентинович, старший викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету цивільного захисту, к.т.н.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет №803. Робочий номер телефону – 0966795154
E-mail	t.v.kachur@gmail.com
Наукові інтереси*	- дослідження методів, технологій, способів і прийомів проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт підрозділами цивільного захисту в різних умовах.
Професійні здібності*	- професійні знання і досвід роботи в пожежно-рятувальних підрозділах.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Качур Т. В. Подходы к решению теоретической задачи идентификации радиационных целей в интересах предотвращения чрезвычайных ситуаций террористического характера / Е. В. Азаренко, Н. А. Бородина, М. М. Дивизинюк, Т. В. Качур // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2017. – Вип. 7 (1). – С. 12 – 17. – Інв. № 57.

2. Качур Т. В. Инженерно-технический метод защиты людей от поражающих факторов чрезвычайных ситуаций, вызванных загрязнением атмосферы радиоактивными и отравляющими веществами на открытой местности / Е. В. Азаренко, Н. А. Бородина, Ю. Ю. Гончаренко, М. М. Дивизинюк, Е. Д. Желяк, Т. В. Качур, О. Н. Мирошник, А. С. Рыжкин, А. П. Фесай // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – 2017. – №12. – С. 5 – 13.
3. Качур Т. В. Инженерно-технический метод защиты людей от поражающих факторов чрезвычайных ситуаций, вызванных загрязнением атмосферы радиоактивными и отравляющими веществами в населенных пунктах / Е. В. Азаренко, Н. А. Бородина, Ю. Ю. Гончаренко, М. М. Дивизинюк, Е. Д. Желяк, Т. В. Качур, О. Н. Мирошник, А. С. Рыжкин, А. П. Фесай // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – 2017. – № 13. – С. 14 – 22.
4. Качур Т. В. Разработка математической модели радиационного обнаружения и идентификации людей и других опасных целей на подходах к охраняемым объектам критической инфраструктуры в интересах предотвращения чрезвычайных ситуаций террористического характера / С. В. Лазаренко, М. М. Дивизинюк, Т. В. Качур // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2017. – Вип. 8 (2). – С. 52 – 59. – Інв. № 58.
5. Качур Т. В. Одно из перспективных направлений технического решения проблемы выделения полезного сигнала на фоне стационарных помех / С. В. Лазаренко, М. М. Дивизинюк, Т. В. Качур // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2017. – Вип. 9 (3). – С. 49 – 56. – Інв. № 59.
6. Качур Т. В. Математическая модель радиационного обнаружения и идентификации людей и других опасных целей на подходах к охраняемым объектам критической инфраструктуры в сложных гидрометеорологических условиях в интересах

предотвращения террористических актов / Е. В. Азаренко, Н. А. Бородина, М. М. Дивизинюк, Т. В. Качур // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2017. – Вип. 10 (4). – С. 12 – 17. – Інв. № 60.

7. Качур Т. В. Теоретическое решение задачи защиты людей от поражающих факторов радиоактивного и химического загрязнения атмосферы / Ю. Ю. Гончаренко, О. М. Мирошник, О. А. Высотенко, Т. В. Качур, А. С. Рыжкин // Міжнародний науково-технічний журнал «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах». – Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2017. – № 3 (59). – С. 127 – 131.

8. Качур Т. В. Защита объектов критической инфраструктуры от радиоактивного и химического загрязнения атмосферы / Ю. Ю. Гончаренко, Т. В. Качур, О. Н. Мирошник, А. С. Рыжкин // Науково-технічний збірник «Правове, нормативне та метрологічне забезпечення систем захисту інформації в Україні». – Київ: Державна служба спеціального звуку та захисту інформації в Україні НТУУ «КП», 2017. – Вип. 1 (33). – С. 31 – 38.

9. Качур Т. В. Методика прогнозирования чрезвычайных ситуаций, вызванных пожарами лесов Украины, подвергнутых радиоактивному загрязнению, с использованием разведывательных беспилотных летательных аппаратов / Е. В. Азаренко, М. М. Дивизинюк, Ю. Л. Забулонон, Т. В. Качур, А. В. Фаррахов // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2018. – Вип. 11 (1). – С. 12 – 17. – Інв. № 61.

10. Качур Т. В. Проверка достоверности разработанных моделей и предложенной методики прогнозирования чрезвычайных ситуаций с использованием разведывательных беспилотных летательных аппаратов / Е. В. Азаренко, М. М. Дивизинюк, Ю. Л. Забулонон, Т. В. Качур, А. В. Фаррахов // Збірник наукових праць «Техногенна-екологічна безпека та цивільний захист». – Київ: ДУ «ІГНС НАН України», 2018. – Вип. 12 (2). – С. 5 – 12. – Інв. № 62.

11. Качур Т.В. Прогнозування надзвичайних ситуацій, викликаних пожежами радіоактивно-забруднених лісових масивів / Т.В. Качур, Д.В. Тарадуда, М.О. Демент // Проблеми надзвичайних ситуацій. – Зб. наук. пр. – Харків: НУЦЗУ 2020. – Вип. 31 – С. 123-137
12. Качур Т.В. Математична модель запобігання надзвичайним ситуаціям, викликаних пожежами радіоактивно-забруднених лісів / Т.В. Качур, В.О. Собина, Д.В. Тарадуда, М.О. Демент // Проблеми надзвичайних ситуацій. – Зб. наук. пр. – Харків: НУЦЗУ, 2020. – Вип. 32 – С.158-172.
13. T. Kachur. The new concept of laboratory support for educational institutions and scientific establishments // P. Kozub, S. Kozub, V. Lukianova, D. Taraduda, L. Borysova, T. Kachur / International Scientific Journal «Archives of Materials Science and Engineering». – Gliwice: World Academy of Materials and Manufacturing Engineering, 2021. – Volume 107, Issue 1. – P. 32-41.
14. Kachur, T. Development of the effective information and analytical support of the OSH management system / O. Kruzhilko, V. Maystrenko, V. Kalinchyk, Y. Polukarov, L. Mitiuk, N. Bilotserkivska, L. Borysova, T. Kachur // Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering, 2020, 99(2), стр. 72–84.
15. Качур Т.В. Вплив конструкції шини на безпеку руху аварійно-рятувального автомобіля / В.Б. Коханенко, Т.В. Качур, С.Ю. Рагімов // Проблеми надзвичайних ситуацій. – Зб. наук. пр. – Харків: НУЦЗУ, 2021. – Вип. 33 – С.267-277.
16. Патент України на корисну модель № 128056, МПК (2006) A62C3/00, (2006) A62C 37/00. Спосіб гасіння пожежі мобільним роботом / В.А. Андронов, Б.Б. Поспелов, Є.О. Рибка, К.М. Карпець, Т.В. Качур. – заявл. 16.04.2018; опубл. 27.08.2018, Бюл. № 16, 2018 р.
17. Качур Т.В. Анализ методов и способов выявления пожаров в лесных массивах / Качур Т.В. // Міжнародна науково-практична конференція Проблеми надзвичайних ситуацій,- Харків: НУЦЗУ, 2020.

Час та місце проведення занять з дисципліни.

Заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу.

Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00 в кабінеті №803 (вул. Баварська,7). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти, майбутніх фахівців рівня знань та умінь з питань вивчення методики проведення та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, застосування відповідних способів та технологій проведення аварійно-рятувальних робіт, що дозволить підготувати широко профільних фахівців, здатних під час ліквідування наслідків надзвичайної ситуації (НС), враховуючи конструктивні особливості виробничих споруд, технологічного обладнання (апаратів), на яких сталася аварія, порядок застосування сил та засобів, характеристики аварійно-рятувальної техніки та оснащення, особливостей їх застосування, прийомів та способів ліквідування аварійних проявів, проведення розвідки зони ураження та маршрутів руху, на основі результатів розвідки проведення необхідних інженерних і оперативно- тактичних розрахунків, за допомогою табельних та підручників засобів проведення пошуку та рятування постраждалих, локалізація та ліквідація вражаючих факторів джерел НС, організація та забезпечення дотримання правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є сформувати у здобувача вищої, майбутніх фахівців визначати необхідні способи та технології проведення пошуково-рятувальних робіт, необхідні засоби для забезпечення їх проведення під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, організовувати та забезпечувати дотримання правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, аналізувати аварійну обстановку (обстановку в зоні надзвичайної ситуації), інформацію, що надходить за результатами розвідки, дані оперативних документів тощо.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти заочна (дистанційна)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	Професійна вибіркова
Рік підготовки	4 рік
Семestr	7,8,9
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	7,5
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	225
Розподіл часу за навчальним планом:	

- лекції (годин)	28
- практичні заняття (годин)	6
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види заняття (годин)	-
- самостійна робота (годин)	191
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного навчання необхідне опанування навчальних дисциплін: стійкість будівель і споруд в умовах надзвичайних ситуацій; інженерний захист населення та територій; рятувальна та загальна фізична підготовка; ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Інженерне забезпечення саперних, пріотехнічних та вибухових робіт» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Дисциплінарні результати навчання	абревіатура
Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	ДВПЗЛНСНАРІНР
Знати тактико-технічні характеристики нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту та мати навички їх застосування при ліквідації надзвичайних ситуацій.	ЗТХНЗАРПІОІМ НЗЛНС
Керувати пожежно-рятувальним підрозділом під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій.	КПРПЛПІНС

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Очікувані компетентності з дисципліни	абревіатура
здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.	ЗПАРІНРРЛНСРВ

Здатність до опанування нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту.	ЗОНЗАРПІТОІ
Здатність до управління пожежно-рятувальним підрозділом у складі караулу під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій.	ЗУПРПСКЛПІНС

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Основи проведення пошуково-рятувальних робіт

Тема 1.1 Загальні засади діяльності аварійно-рятувальних служб.

Тема 1.2. Кваліфікаційні вимоги до рятувальників.

Тема 1.3. Основні етапи аварійно-рятувальних робіт

Тема 1.4. Основи виживання та життєдіяльності рятувальників. Орієнтування на місцевості.

Тема 1.5. Пересування рятувальників в зоні проведення пошуково-рятувальних робіт.

МОДУЛЬ 2. Розвідка зони НС. Засоби механізації АРНР.

Тема 1.6. Транспортування постраждалих.

Тема 1.7. Розвідка зони НС.

Тема 1.8. Організація та проведення пошуку постраждалих.

Тема 1.9. Прийоми і способи застосування засобів механізації АРНР.

МОДУЛЬ 3. Основні технології проведення аварійно-рятувальних робіт.

Тема 2.1. Рятування на воді.

Тема 2.2. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на транспорті.

Тема 2.3. Технологія проведення пошуково-рятувальних робіт в зоні хімічного забруднення.

Тема 2.4. Організація аварійно-рятувальних робіт при ліквідації наслідків аварії на потенційно-небезпечному об'єкті.

Тема 2.5. Технології пошуку та рятування постраждалих в завалах.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Форма здобуття освіти (заочна (дистанційна))						
	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контроль на робота	
7-й семестр							
Модуль 1							
Тема 1.1	18	2	0	0	16		
Тема 1.2	18	2	0	0	16		
Тема 1.3	18	2	0	0	16		
Тема 1.4	21	2	2	0	17		

Разом за модулем 1	75	8	2	0	65	
8-й семестр						
Модуль 2						
Тема 2.1	14	2	0	0	12	
Тема 2.2	14	2	0	0	12	
Тема 2.3	14	2	0	0	12	
Тема 2.4	14	2	0	0	12	
Тема 2.5	19	2	2	0	15	
Разом за модулем 2	75	10	2	0	63	
9-й семестр						
Модуль 3						
Тема 3.1	14	2	0	0	12	
Тема 3.2	14	2	0	0	12	
Тема 3.3	14	2	0	0	12	
Тема 3.4	14	2	0	0	12	
Тема 3.5	19	2	2	0	15	
Разом за модулем 3	75	10	2	0	63	

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЕКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЕКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	
0–34	F	незадовільно

Критерій оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, модульної контрольної роботи тощо.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
Поточний контроль			
Модуль 1	лекції	4	5
	практичні заняття*	1	10
	екзамен*	1	70
Модуль 2	лекції	5	5
	практичні заняття*	1	10
	екзамен*	1	65
Модуль 3	лекції	5	5
	практичні заняття*	1	10
	екзамен*	1	65
Разом за модуль 1			100
Разом за модуль 2			100
Разом за модуль 3			100
Разом за поточний контроль			100
Підсумковий контроль (екзамен)*			65-70
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Поточний контроль.

Критерій поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 7,5 балів):

- 7,5 балів – 10 правильних відповідей на тестові питання;
- 7 балів – 9 правильних відповідей на тестові питання;
- 6 балів – 8 правильних відповідей на тестові питання;
- 5 балів – 7 правильних відповідей на тестові питання;
- 4 бали – 6 правильних відповідей на тестові питання;
- 3 бали – 5 правильних відповідей на тестові питання;
- 2 бали – 4 правильних відповіді на тестові питання;
- 1 бал – 3 правильних відповіді на тестові питання;
- 0 – 2 та менше правильних відповідей на тестові питання.

Викладачем фіксується кількість правильних відповідей на 10 питань тестового контролю.

Критерій оцінювання знань здобувачів при виконанні модульної контрольної роботи:

10 балів – вірно дані відповіді на п'ять питань з дотримуванням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – вірно дані відповіді на чотири питання з дотримуванням всіх вимог до виконання;

6-7 балів – в цілому розкриті чотири питання, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

5 балів – дані відповіді на три питання;

3-4 бали – дані відповіді на два питання;

2-3 бали – дано відповідь на одне питання;

0-1 бал – відповідь відсутня або робота містить грубі помилки.

Модульна контрольна робота є складовоюю контролю роботи здобувачів вищої освіти, яка виконується у вигляді письмової роботи під час періоду самостійного навчання. Для отримання допуску до підсумкового контролю здобувач вищої освіти повинен виконати контрольну роботу, яка виконується у міжсесійний період та повинна бути подана для перевірки та рецензування викладачу. Здобувачі вищої освіти, контрольні роботи яких пройшли рецензування та зараховані, вважаються допущеними до складання заліку з дисципліни. Оцінювання контрольної роботи здійснюється у відповідності до визначених критеріїв. У день складання заліку контрольні роботи на рецензування не приймаються.

Загальні вимоги до оформлення контрольної роботи: написання українською мовою, чіткість побудови, логічна послідовність аргументації відповідей на завдання. Слід використовувати загальноприйняту термінологію. Контрольна робота оформляється на аркушах формату А4 без рамок, додержуючись таких розмірів полів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Текст і рисунки набираються на комп’ютері. При підготовці рукопису засобами текстового редактора Word рекомендується дотримуватися таких вимог: шрифт – Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал – 1; відступ – 1,25 см; вирівнювання тексту – за ширину. В таблицях та рисунках допускається використання шрифту розміром 12. Нумерація сторінок має бути наскрізною і подаватися арабськими цифрами зверху справа сторінки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не ставлять. Список використаних літературних джерел розміщується з нової сторінки у алфавітному порядку.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв’язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат). Кожен варіант контрольної роботи складається з п’яти питань. У відповіді на поставленні питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання практичних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв’язки.

Завдання для модульних контрольних робіт видається індивідуально кожному здобувачеві під час останнього аудиторного заняття перед самостійною підготовкою і сесією.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-балльна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
65-79	C	
55-64	D	
50-54	E	задовільно
35-49	F X	незадовільно
1-34	F	

Індивідуальна самостійна робота

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Загальні засади діяльності аварійно-рятувальних служб.
2. Кваліфікаційні вимоги до рятувальників.
3. Основні етапи аварійно-рятувальних робіт.
4. Основи виживання та життєдіяльності рятувальників.
5. Орієнтування на місцевості.
6. Пересування рятувальників в зоні проведення пошуково-рятувальних робіт.
7. Транспортування постраждалих.
8. Розвідка зони НС.
9. Організація та проведення пошуку постраждалих.
10. Прийоми і способи застосування засобів механізації АРНР.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Здобувачі та викладач повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної добросердечності.
6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловить свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Освітньо-професійна програма «Цивільний захист» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». (електронна бібліотека НУЦЗ України);
2. Кодекс цивільного захисту України. Закон України від 02.10.2012 р. №5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text.>;
3. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту: Наказ МВС України від 26.04.2018 р. № 340. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
4. Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Конспект лекцій. Укладачі: В.А.Гузенко, О.І.Камардаш, І.М.Неклонський, В.О.Самарін. – Х.: НУЦЗ України, 2010. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
5. Аветисян В.Г., Адаменко М.І., Александров В.Л., Кулаков С.В., Куліш Ю.О., Сенчихін Ю.М., Ткачук Р.С. Тригуб В.В. Рятувальні роботи під час ліквідації НС, ч.І. Посібник. Київ, Основа. - 2006 р. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
6. Аветисян В.Г. Організація АРР на зруйнованих будівлях. Практичний посібник. Харків, АЦЗУ, 2004 р. (електронна бібліотека НУЦЗ України);

Допоміжна

1. Довідник керівника гасіння пожежі. Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2017, 320 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
2. Методичні рекомендації щодо порядку дій аварійно-рятувальних формувань ДСНС під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (небезпечних подій), пов'язаних із дорожньо-транспортними пригодами затверджені Наказом ДСНС України від 28.01.2020 року № 81. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
3. Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України. Наказ МНС України 07.05.2007 р. № 312. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
4. Рятувальні роботи при надзвичайних ситуаціях. Частина 1: Навчальний посібник / Аветисян В.Г., Сенчихін Ю.М., Тригуб В.В., Кулаков С.В., Куліш Ю.О., Александров В.Л., Адаменко М.І. – К: Основа, 2006. – 360 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
5. В.Г. Аветисян, В.В. Бондар, Ю.О. Куліш, В.В. Тригуб Організація аварійно-рятувальних робіт: Текст лекцій. – Харків : УЦЗУ, 2007. - 140 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
6. В.Г. Аветисян, Ю.О. Куліш. Організація аварійно-рятувальних робіт при дорожньо-транспортних аваріях. Практичний посібник. – Харків.: АЦЗУ МНС України, 2004. – 44 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
7. Ю.М. Сенчихін, С.В. Кулаков. Організація аварійно-рятувальних робіт на воді. Практичний посібник. – Харків.: АЦЗУ МНС України, 2004. – 63 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);
8. В.Г. Аветісян Організація аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих будівлях. Практичний посібник. - Харків: АЦЗУ МНС України, 2004.-71. (електронна бібліотека НУЦЗ України);

9. Kachur, T. Development of the effective information and analytical support of the OSH management system / O. Kruzhilko, V. Maystrenko, V. Kalinchyk, Y. Polukarov, L. Mitiuk, N. Bilotserkivska, L. Borysova, T. Kachur // Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering, 2020, 99(2), стр. 72–84. (електронна бібліотека НУЦЗ України);

10. Качур Т.В. Прогнозування надзвичайних ситуацій, викликаних пожежами радіоактивно-забруднених лісових масивів / Т.В. Качур, Д.В. Тарадуда, М.О. Демент // Проблеми надзвичайних ситуацій. – Зб. наук. пр. – Харків: НУЦЗУ 2020. – Вип. 31 – С. 123-137 (електронна бібліотека НУЦЗ України);

11. Прогнозування надзвичайних ситуацій, які викликані пожежами, в радіоактивно-забруднених лісовах масивах України З використанням розвідувальних безпілотних літальних апаратів: Монографія / Т. В. Качур, М. М. Дівізінюк, О. В. Азаренко, В. О. Собина, Д. В. Тарадуда – Харків: НУЦЗ України, 2020. – 96 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України);

12. Качур Т. В. Характеристика періодів, етапів і фаз процесу управління надзвичайною ситуацією терористичного характеру на об'єкті критичної інфраструктури / О. В. Азаренко, Ю. Ю. Гончаренко, М. М. Дівізінюк, Т. В. Качур та ін. // Безпека інформації в інформаційно- телекомунікаційних системах. – Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – 2017. – Вип. 19. – С. 185. (електронна бібліотека НУЦЗ України);

Розробник:

Старший викладач кафедри
організації та технічного забезпечення
аварійно-рятувальних робіт, к.т.н.

Тарас КАЧУР